

[Stavad]

»Hvilke initiativer agter ministeren at iværksætte for at hjælpe de kommuner, der er økonomisk hårdst presset på grund af arbejdsløhedssituationen?«

**Stavad (S):**

Indenrigsministerens overvejelser eller debatoplæg over betænkning nr. 963 om kommunal udligning og tilskud til kommuner beskæftiger sig ikke med og giver ikke noget svar på de særlige problemer, som de kommuner har, der har ekstremt stor arbejdsløshed. Tværtimod er der lagt op til, at f.eks. et flertal af de nordjyske kommuner, som netop har disse problemer, får væltet yderligere byrder oven i de i forvejen store problemer, og hertil kommer de beskæringer af bloktilskuddene, som er gennemført og bebudet for 1984. Ofte skal disse besparelser foretages på et i forvejen kraftigt beskåret budget, ja, i flere tilfælde er anlægsbudgettet helt barberet væk med endnu større arbejdsløshed til følge.

Jeg håber, at ministeren kan give nogle meldinger om, hvordan ministeren agter at løse disse problemer.

**Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):**

Regeringen har ligesom tidligere regeringer i øvrigt lagt vægt på, at kommunernes medvirken i bekæmpelsen af ledigheden ikke bliver en økonomisk belastning for den enkelte kommune, og det er jo derfor, at de kommunale udgifter i betydeligt omfang finansieres ved statstilskud og refusioner eller gennem mellemkommunal udligning.

Staten yder også en genoptræningsstøtte til beskæftigelse af langtidsledige, ligesom de kommunale nettoudgifter er genstand for udligning, og tilsvarende er bevillingerne til jobskabelse i 1983 som udgangspunkt fordelt mellem amterne og kommunerne efter antallet af ledige under 25 år.

Alligevel har det været overvejet, som hr. Stavad er inde på, om et eller andet mål for arbejdsløshedens omfang bør indgå i beregningsgrundlaget for bloktilskud eller mellemkommunal udgiftsbehovsudligning. I betænkningen »Kommunal udligning og tilskud til kommuner« er der foretaget analyser af sammenhængen mellem arbejdsløshed og de kommunale udgifter, men det er endnu ikke lykkedes at finde en stærk sammenhæng. Det

konstateres, at ledigheden kan være betydelig, men dog har relativt begrænset indflydelse på udgifterne vedrørende kontanthjælp, revalidering og beskæftigelsesforanstaltninger, og den beskudne sammenhæng skyldes måske til dels netop de særlige statstilskudsordninger og mellemkommunale udligningsordninger på dette område.

Imidlertid udgør de nævnte udgiftsområder en lille andel af de samlede udgifter, og hertil kommer, at en kommune netop gennem sin indsats kan påvirke ledigheden og dermed sit tilskud.

Jeg har derfor ud fra en helhedsvurdering i overensstemmelse med betænkningens indstilling i øvrigt ikke fundet grundlag for, at ledigheden bør inddrages i grundlaget for opgørelsen af udgiftsbehov, men jeg har også bedt finansieringsudvalget, som har arbejdet med disse ting, arbejde videre med netop det problem, som hr. Stavad rejser, altså spørgsmålet om, hvordan arbejdsløsheden påvirker udgifterne. Det vil altså ske i det finansieringsudvalg, som således arbejder videre, til trods for at den første betænkning er afgivet, så vi har bestemt ikke glemt problemet. Det er bare meget vanskeligt at analysere.

**Stavad (S):**

Jeg vil give ministeren helt ret i, at den tidligere, socialdemokratiske regering gennemførte mange foranstaltninger, netop for at der skulle være mindre byrder for den enkelte kommune, men dette skal jo altså også ses i lyset af de besparelser, som ministeren har gennemført, nemlig beskæring af bloktilskuddene, og de beskæringer af bloktilskuddene, som er bebudet. Men det skal også ses i forhold til de hensigter, som ministeren har, hvis vi skal tro det grønne debatoplæg om kommunal udligning, hvor vi kan se, at Nordjyllands amtskommune, som er den af arbejdsløsheden hårdst ramte, og de kommuner, enkeltkommuner og primærkommuner, som har den største arbejdsløshed overhovedet, efter de beregninger, som er lavet her – og de forlydender om ændring af vejkriteriet, jeg har hørt, ændrer ikke på disse beregninger – vil få en højere skat igennem dette.

Dertil kommer, at den samme minister har foreslået, at skatten på landbrugsjord, erhvervsjord, fjernes, hvilket også betyder, at